

Югозападен университет “Неофит Рилски”

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Николай Атанасов Попов,
член на научно жури в процедура за присъждане на образователната и
научна степен „доктор”

на основание Заповед № 1507 от 14.07.2026 г.

на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски”

с кандидат: **Шмуел Хен Лави** – докторант в самостоятелна форма на обучение в катедра „Философски и политически науки“ на Философски факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски“ в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.3. Политически науки, докторска програма „Политология“, с научен ръководител:

проф. д-р Борис Манов,

с дисертационен труд на тема:

**„Арабският социализъм“ като идеологическо движение в
съвременната политическа история на Египет“**

1. Биографични данни за докторанта

Шмуел Хен Лави притежава необходимите образователни степени и има солиден професионален опит.

От представената автобиография е видно, че има познания в сферите на проектното управление, обучението на кадри, теренната работа и ръководенето на различни екипи.

Владее английски език на добро ниво, а иврит е неговият роден език.

2. Оценка на научните и практическите резултати и приноси в дисертацията

Представеният дисертационен труд от Шмуел Хен Лави на тема „Арабският социализъм“ като идеологическо движение в съвременната политическа история на Египет“ е актуален и научно значим. Темата е дисертабилна и е свързана с идеологическите основи на арабския социализъм, неговото практическо прилагане и резултатите от него по времето на управлението на Гамал Абдел Насър в Египет. Значимостта на разработката се определя от задълбочения теоретичен анализ и от възможностите за практическо приложение на резултатите от изследването в контекста на съвременното политическо развитие на Египет и постколониалните общества.

В съответствие с изискванията дисертационният труд е с обем от 159 страници. Съдържанието включва увод, три глави на изложението, заключение и библиография.

В увода са представени актуалността, обектът, предметът, основната цел, научноизследователските задачи, хипотезата, теоретичната рамка, методологията и ограниченията на изследването.

В първа глава, озаглавена „Идеологията на арабския социализъм“, са разгледани концептуалните основи на социализма и арабския социализъм, техните интелектуални и исторически корени, основните идеологически компоненти на доктрината – включително ролята на Мишел Афлак и партията Баас – и личността на Насър като политически лидер и идеолог.

Главата убедително показва, че арабският социализъм представлява уникален синтез между национализма и социализма, при който националните цели имат превес над класовите съображения.

Втора глава е посветена на „Арабският социализъм в Египет при Гамал Абдел Насър“. В нея е анализирано практическото приложение и идеологическото развитие на арабския социализъм в Египет – от умерената икономическа политика в началото до мащабната национализация след 1960 г. Специално внимание е отделено на противоречията между социализма и религията, на взаимодействието с арабския национализъм и на вътрешните критики и предизвикателства пред насъристкия режим.

Трета глава разглежда „Прилагане и резултати от арабския социализъм в Египет“. В нея обстойно са анализирани аграрната реформа, индустриализацията, урбанизацията, бюрократизацията и структурните ограничения на насъристкия модел. Особено ценен е методологичният принос – въведеното от автора понятие „демографска компресия“, чрез което се обяснява как ускореният демографски растеж системно обезценява постиженията на икономическото развитие.

Изпълнението на поставените задачи и постигането на целта на изследването спомагат за защитата на тезата – че идеологическите цели на арабския социализъм не постигат очакваните резултати и се оказват вредни конструкции за египетското общество.

В заключението на представения дисертационен труд се обобщават основните резултати от изследването, анализират се структурните ограничения на насъристкия модел и са формулирани изводи, подкрепени с емпирични данни.

Представеният от Шмуел Лави дисертационен труд показва научноизследователската способност на автора. Изследването съдържа необходимите научни и научноприложни резултати, които да представляват приноси в науката. Авторефератът отговаря на изискванията.

3. Критични бележки и препоръки

Критичните ми бележки и препоръки са свързани с необходимостта от по-ясно разграничаване на собствените аналитични изводи от тези на цитираните автори в отделни части от изложението. Тези бележки обаче нямат отношение към качествата на представения дисертационен труд.

4. Заключение

От дисертацията е видно, че докторантът притежава необходимите задълбочени теоретични познания в съответните научни области, а също така и способността да разработва и защитава успешно научни изследвания.

Дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането му и Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Н. Рилски“ относно присъждането на образователната и научна степен „доктор“.

Съобразно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането му и Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Н. Рилски“, изразявам **положителната си оценка** за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3. 3. Политически науки на Шмуел Хен Лави.

09.09. 2026 г.

Благоевград

Рецензент:

/доц. д-р Николай Попов/

REVIEW

by Assoc. Prof. Nikolay Atanasov Popov, PhD, member of the scientific jury in the procedure for acquiring the educational and scientific degree “Doctor”,

based on Order No. 1507 of 14.07.2026 issued by

the Rector of the South-West University “Neofit Rilski”

with candidate: **Shmuel Hen Lavi** – doctoral student in independent (self-training) form of study at the Department of Philosophy and Political Sciences, Faculty of Philosophy, South-West University "Neofit Rilski", in the Field of Higher Education 3. Social, Economic and Legal Sciences, Professional Field 3.3. Political Sciences, Doctoral Programme "Political Science", under the supervision of Prof. Boris Manov, PhD, with a dissertation topic:

“Arab Socialism” as an Ideological Movement in the Modern Political History of Egypt

1. Biographical data.

Shmuel Hen Lavi holds the requisite educational degrees and possesses substantial professional experience. The submitted autobiography indicates proficiency in the fields of project management, personnel training, fieldwork, and the leadership of diverse teams. He has a good command of English, while Hebrew is his native language.

2. Evaluation of the scientific and practical results and contributions in the dissertation.

The dissertation submitted by Shmuel Hen Lavi, entitled “Arab Socialism” as an Ideological Movement in the Modern Political History of Egypt, is timely and scientifically significant. The topic is suitable for a doctoral dissertation and addresses the ideological foundations of Arab socialism, its practical implementation, and its outcomes during the rule of Gamal Abdel Nasser in Egypt. The significance of the work is determined by its thorough theoretical analysis and by the possibilities for practical application of the research findings in the context of the contemporary political development of Egypt and postcolonial societies.

In accordance with the requirements, the dissertation has a volume of 159 pages. The content includes an introduction, three chapters, a conclusion, and a bibliography.

The introduction presents the relevance, object, subject, main objective, research tasks, hypothesis, theoretical framework, methodology, and limitations of the study.

Chapter One, entitled “The Ideology of Arab Socialism”, examines the conceptual foundations of socialism and Arab socialism, their intellectual and historical origins, the main ideological components of the doctrine—including the role of Michel Aflaq and the Ba’ath Party—and the personality of Nasser as a political leader and ideologist. The chapter convincingly demonstrates that Arab socialism represents a unique synthesis of nationalism and socialism, in which national objectives prevail over class considerations.

Chapter Two is devoted to “Arab Socialism in Egypt under Gamal Abdel Nasser”. It analyzes the practical implementation and ideological development of Arab socialism in Egypt—from the moderate economic policies of the early period to the large-scale nationalizations after 1960. Special attention is paid to

the contradictions between socialism and religion, the interaction with Arab nationalism, and the internal critiques and challenges confronting the Nasserist regime.

Chapter Three examines “Implementation and Outcomes of Arab Socialism in Egypt”. It offers a comprehensive analysis of agrarian reform, industrialization, urbanization, the Aswan High Dam, bureaucratization, and the structural limitations of the Nasserist model. Particularly valuable is the methodological contribution—the concept of “demographic compression” introduced by the author, which explains how accelerated demographic growth systematically erodes the achievements of economic development.

The fulfilment of the research tasks and the achievement of the study’s objectives contribute to the persuasive defence of the thesis—that the ideological goals of Arab socialism did not achieve the expected results and proved to be harmful constructs for Egyptian society.

The conclusion of the presented dissertation synthesizes the main findings of the research, analyzes the structural limitations of the Nasserist model, and formulates clear conclusions supported by empirical evidence.

The dissertation submitted by Shmuel Hen Lavi demonstrates the author’s research capacity. The study contains the necessary scientific and applied results to constitute contributions to the field. The abstract meets the requirements.

3. Critical notes and recommendations.

My critical remarks and recommendations concern the need for a clearer distinction between the author’s own analytical conclusions and those of the cited authors in certain parts of the exposition. These remarks, however, do not affect the merits of the submitted dissertation.

4. Conclusion

The dissertation demonstrates that the doctoral candidate possesses the necessary in-depth theoretical knowledge in the relevant scientific fields as well as the ability to successfully develop and defend scientific research.

The dissertation meets the requirements of the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act, the Regulations for its Application and the Internal Rules for the Development of the Academic Staff of the South-West University “Neofit Rilski” regarding the awarding of the educational and scientific degree “Doctor”.

In accordance with the requirements of the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act, the Regulations for its Application and the Internal Rules for the Development of the Academic Staff of the South-West University “Neofit Rilski”, I express my positive assessment for awarding the educational and scientific degree “Doctor” in Field of Higher Education 3. Social, Economic and Legal Sciences, Professional Field 3.3. Political Sciences, to Shmuel Hen Lavi.

Blagoevgrad

09.09.2026

Member of the jury:

/Assoc. Prof. Nikolay Popov, PhD/